21 Σεπτεμβρίου 2026

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ: Μείωση 42% στις γεννήσεις σε 15 χρόνια

/ Γενικά Θέματα / Ειδήσεις και Ανακοινώσεις

Κατά 42% μειώθηκαν οι γεννήσεις στην Ελλάδα από το 2009 έως το 2024, με τις επιπτώσεις να διαφέρουν σημαντικά από περιοχή σε περιοχή. Στη Θεσσαλία, οι νομοί Τρικάλων και Καρδίτσας συγκαταλέγονται στους εννέα της χώρας όπου, στο σύνολο αυτής της περιόδου, οι θάνατοι ήταν υπερδιπλάσιοι των γεννήσεων.

Τα στοιχεία παρουσιάζει ο καθηγητής Δημογραφίας και διευθυντής ερευνών του Ινστιτούτου Δημογραφικών Ερευνών και Μελετών, **Βύρων Κοτζαμάνης**, σε

ανάλυση για την κατάρρευση των γεννήσεων σε περιφερειακό επίπεδο. Η μελέτη αναδεικνύει τον συνδυασμό τριών παραγόντων: λιγότερα παιδιά ανά γυναίκα, μείωση του πληθυσμού σε αναπαραγωγική ηλικία και δημογραφική γήρανση.

Οι γεννήσεις περιορίστηκαν από περίπου 117.440 το 2009 σε 68.310 το 2024. Σε έξι νομούς της ηπειρωτικής Ελλάδας —Θεσπρωτίας, Γρεβενών, Φθιώτιδας, Κοζάνης, Ευρυτανίας και Φλώρινας— η πτώση ξεπέρασε το 50%. Σε ακόμη δέκα κυμάνθηκε μεταξύ 45% και 50%.

Αντίθετα, σε έξι νησιωτικούς νομούς η μείωση ήταν μικρότερη του 30%, ενώ στις Κυκλάδες και τη Ζάκυνθο παρέμεινε κάτω από το 15%.

Δύο και περισσότεροι θάνατοι για κάθε γέννηση

Στο σύνολο της περιόδου 2009–2024, στην Ελλάδα αντιστοιχούσαν 133 θάνατοι ανά 100 γεννήσεις. Ωστόσο, σε 17 νομούς της ηπειρωτικής χώρας η αναλογία κυμάνθηκε από 175 έως 276 θανάτους.

Εκτός από τα Τρίκαλα και την Καρδίτσα, υπερδιπλάσιους θανάτους έναντι των γεννήσεων κατέγραψαν η Αρκαδία, το Κιλκίς, η Άρτα, η Ευρυτανία, η Φωκίδα, τα Γρεβενά και οι Σέρρες.

Στον αντίποδα, τα Δωδεκάνησα, η Ξάνθη, τα Χανιά, το Ρέθυμνο και το Ηράκλειο είχαν περισσότερες γεννήσεις από θανάτους. Σύμφωνα με τη μελέτη, οι περιοχές με ευνοϊκότερη εικόνα διατήρησαν μεγαλύτερο μέρος του νεανικού πληθυσμού τους και προσέλκυσαν νέους κατοίκους από άλλες περιοχές ή από το εξωτερικό.

Η επιδείνωση αποτυπώνεται εντονότερα στα στοιχεία μόνο για το 2024: πανελλαδικά καταγράφηκαν 184 θάνατοι ανά 100 γεννήσεις, έναντι 92 το 2009. Μόλις πέντε από τις 74 Περιφερειακές Ενότητες —Θήρας, Μυκόνου, Κω, Νάξου και Ρεθύμνου— εμφάνισαν περισσότερες γεννήσεις από θανάτους.

Λιγότερες γυναίκες σε αναπαραγωγική ηλικία

Ο Βύρων Κοτζαμάνης επισημαίνει ότι η πτώση των γεννήσεων δεν συνδέεται μόνο με τον αριθμό των παιδιών που αποκτούν οι γυναίκες. Καθοριστική είναι και η μείωση του αριθμού των γυναικών ηλικίας 25–44 ετών, η οποία προσεγγίζει τις 480.000, ή το 28%, κατά την εξεταζόμενη σύγκριση των διετιών 2008–2009 και 2024–2025.

Αυτό συμβαίνει κυρίως επειδή φτάνουν πλέον σε αναπαραγωγική ηλικία οι

μικρότερες γενιές που γεννήθηκαν μετά το 1980. Πρόσθετη επίδραση είχε το αρνητικό μεταναστευτικό ισοζύγιο στις συγκεκριμένες ηλικίες μετά το 2010.

Παράλληλα, η μέση ηλικία απόκτησης παιδιών αυξήθηκε από 26,2 έτη το 1979–1980 σε 32,2 έτη το 2024–2025. Οι γυναίκες που γεννήθηκαν στα τέλη της δεκαετίας του 1950 απέκτησαν κατά μέσο όρο δύο παιδιά, ενώ για εκείνες που γεννήθηκαν γύρω στο 1985 ο αντίστοιχος αριθμός εκτιμάται κάτω από 1,5.

Η μελέτη εκτιμά ότι, χωρίς θετικό μεταναστευτικό ισοζύγιο, οι ετήσιες γεννήσεις την περίοδο 2026–2045 θα κινηθούν γύρω στις 65.000, με σχετικά μικρές διακυμάνσεις. Οι διαφορές μεταξύ περιοχών συνδέονται, όπως υπογραμμίζεται, τόσο με τη γονιμότητα και τη γήρανση όσο και με τη δυνατότητα συγκράτησης και προσέλκυσης νεότερου πληθυσμού.

Πηγή: ertnews.gr